

**«Аналіз сучасного уроку
з образотворчого мистецтва
художньо-естетичного циклу»**

**Місько Ірина Володимирівна
Куп'янська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №6
Куп'янської міської ради Харківської області
вчитель вищої категорії,
вчитель-методист, вчитель образотворчого мистецтва**

Аналіз уроку з образотворчого мистецтва

Типи аналізу уроку

Аналіз будь-якого уроку являє собою комплексний підхід, у якому психологічний, педагогічний, змістовний, методичний і предметний аспекти тісно взаємопов'язані.

Інноваційні процеси, що охопили сучасну школу, стосується насамперед уроку, особливо його структури. Цікавою проблемою з цього боку є технологія уроку, що передбачає системний підхід до навчального процесу, який охоплює всі основні моменти розробки системи уроків – від постанови цілей і конструювання навчального процесу до перевірки його ефективності. За умов системного підходу до навчальної діяльності технологією уроку слід розглядати як «систематичне і послідовне втілення на практиці попередньо спроектованого навчально-виховного процесу».

М.І. Махмутов у своїй монографії сучасного уроку виділяє чотири типи аналізу уроку: повний, короткий, комплексний та аспектний, яких дотримується сьогодні класно-урочна система навчання.

1. Повний аналіз уроку проводиться з метою контролю якості організації навчально-виховного

процесу та для вивчення стилю та досвіду роботи вчителя.

2. Короткий аналіз уроку проводиться з метою загальної оцінки якості уроку, його науково-теоретичного рівня. Він відображає лише основні дидактичні категорії, встановлює чи досягнута основна мета уроку, чи виконаний план уроку, чи вирішені всі пізнавальні завдання.

3. Комплексний аналіз уроку передбачає всебічний розвиток єдності та взаємозв'язку мети, змісту, форм та методів організації уроку.

4. Аспектний аналіз уроку проводиться з метою, коли розглядається один із аспектів уроку.

Характеристика аспектів уроку

Організаційний аспект:

1. Ступінь забезпечення уроку наочними посібниками та приладами.

2. Ефективність використання ТНЗ на уроці.

3. Раціональне використання часу уроку.

4. Дотримання санітарно-гігієнічного режиму.

5. Виконання правил охорони праці та техніки безпеки.

6. Ступінь організаційної підготовки учнів до уроку.

7. Ведення шкільної документації.

8. Організаційна завершеність уроку, запис домашнього завдання, обсяг, ступінь важкості, диференціація, інструктаж, його виконання.

Методичний аспект:

1. Ефективність використання принципів навчання (свідомість, міцність, доступність, активність).
2. Відповідність методичних прийомів особливостям, меті, змісту уроку та віку учнів.
3. Прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів на уроці.
4. Наявність проблемних ситуацій.
5. Види та місце самостійної роботи учнів на різних етапах уроку.
6. Керівна роль вчителя у процесі самостійної роботи учнів.
7. Використання наочних посібників та приладів.
8. Диференційна робота з учнями у зв'язку з їх індивідуальними можливостями та здібностями

Дидактичний аспект:

1. Постановка навчально-виховної мети уроку.
2. Дотримання основних дидактичних принципів навчання (науковість, системність, наочність, доступність тощо).
3. Дотримання логіки навчального матеріалу та процесу навчання на уроці.
4. Питання активізації пізнавальної діяльності учнів.
5. Використання форм, методів та засобів навчання.

6. Реалізація принципів єдності навчання і виховання.

7. Співвідношення ходу уроку та його результатів з вимогами до уроку.

Виховний аспект:

1. Дотримання принципу зв'язку з життям.
2. Здійснення між предметних зв'язків.
3. Ефективність формування трудових навичок учнів у процесі уроку.
4. Рівень культури праці учнів на уроці.
5. Рівень організованості та ступінь дисциплінованості учнів.
6. Використання місцевого матеріалу на уроці.

Психологічний аспект:

1. Стосунки між вчителями та учнями.
2. Педагогічний такт вчителя.
3. Характер взаємодій між вчителем та учнями (симпатія, антипатія, гумор, емоційний настрій).

Санітарно-гігієнічний аспект:

1. Температурний режим.
2. Освітлення.
3. Провітрювання.

Технологічний підхід до уроку забезпечує системний спосіб його організації, спрямований на оптимальну побудову й реалізацію навчально-виховних цілей і оснований на діяльнісному

підході, що сприяє інтенсифікації навчання, знань, умінь і навичок з метою їх використання в подальшій навчальній і практичній діяльності.

Висновок

Сучасний урок – це не передача суми відомостей у тій чи іншій навчальній галузі, а формування особистісних компетентностей учнів. Сучасний урок повинен сприяти розвитку пізнавальної активності, розвитку креативного мислення, творчих здібностей, повинен містити різні види діяльності школярів.

Багато в чому це залежить від обраної педагогом методики, тому необхідно, у першу чергу, оцінити обґрунтованість і правильність відбору методів, прийомів, засобів навчання, їх відповідності змісту навчального матеріалу, постановленням цілям уроку, навчальним можливостям класу, відповідність методичного апарату уроку кожному його етапу і завданням активізації учнів.

При підготовці уроку педагог має пам'ятати, що учню на уроці повинно бути комфортно. Він повинен самостійно здійснювати пошук інформації під поставлене завдання, вміти аналізувати інформацію, застосовувати отримані знання для вирішення проблем. Тому на

сучасному уроці в першу чергу вчитель повинен працювати з різноманітними технологіями, зокрема технологією критичного мислення, проблемного навчання тощо. Не слід забувати, що успішність сучасного уроку залежить від професійних та особистих якостей учителя, сучасності використаних ним методик, індивідуального підходу до учня, використання різних технічних засобів, зокрема ІКТ, які надають системі унікальні можливості для реалізації творчих ініціатив учителя та учня.

Сам по собі, аналіз уроку, як процес усвідомлення та самопізнання формує у вчителя аналітичні здібності, розвиває інтерес і визначає необхідність вивчення проблем навчання і виховання. Уміння проводити спостереження за складними педагогічними явищами, аналізувати їх, узагальнювати і робити науково-обґрунтовані висновки є дієвим засобом вдосконалення професійно-педагогічної майстерності вчителя.

Список використаних джерел

1. Байназарова О.О., Капустін І.В., Рябова З.В., Покроєва Л.Д., Ставицький С.Б. Сучасний урок: традиційні та інноваційні підходи (за заг. ред. Л.Д. Покроєвої). – Харків: ХОНМІБО, 2006.
2. Кульневич С.В., Лакоценина Т.П. Анализ своевременного урока: (Практическое пособие для учителей, преподавателей и руководителей школ)./С.В.Кульневич, Т.П. Лакоценина. – М.: Изд. «Учитель», 2006.
3. Дегтярьова Г.А., Папернова Т.В. Підготовка вчителя до проведення сучасного уроку в умовах інформатизації освіти: (Навчально-методичний посібник). Харків: ХАНО, 2011